EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 28.1.2025
COM(2025) 34 final

2025/0021 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin oleviin tai sieltä suoraan tai välillisesti vietäviin tavaroihin sovellettavien tullien muuttamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tämän asetusehdotuksen tarkoituksena on 17. lokakuuta 2024 annettujen Eurooppa-neuvoston päätelmien[1] mukaisesti korottaa Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien tai sieltä suoraan tai välillisesti vietävien tiettyjen maataloustuotteiden, jotka luokitellaan tällä hetkellä yhdistetyn nimikkeistön 1, 2, 4–24, 29, 33, 35, 38, 41, 43, 50, 51, 52 ja 53 ryhmään, sekä yhdistetyn nimikkeistön 31 ryhmään luokiteltavien tiettyjen lannoitteiden tuontiin sovellettavia tulleja. Ehdotuksessa korotetaan merkittävästi ja välittömästi Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta tuotaviin maataloustuotteisiin sovellettavia tuontitulleja, kun taas lannoitteiden tulleja korotetaan asteittain kolmen vuoden siirtymäkauden aikana. Lisäksi kyseisiä Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevia tai sieltä suoraan tai välillisesti vietäviä tavaroita ei luettaisi unionin tariffikiintiöihin.

Ehdotetun asetuksen soveltamisalaan kuuluvien Venäjän federaatiosta peräisin olevien maataloustuotteiden, jäljempänä ’asianomaiset maataloustuotteet’, unioniin tuonnin määrä vuonna 2023 oli 2,9 miljoonaa tonnia ja arvo 380 miljoonaa euroa (Eurostatin tietojen mukaan). Asianomaisiin maataloustuotteisiin sovellettavat unionin kaikkia koskevat tullit (eli tällä hetkellä kannettavat suosituimmuustullit) vaihtelevat suuresti. Niillä maataloustuotteilla, joihin sovelletaan jo nyt korkeita suosituimmuustulleja, ei käydä kauppaa. Sitä vastoin Venäjän federaatiosta peräisin olevia maataloustuotteita, joihin ei sovelleta lainkaan suosituimmuustulleja tai joihin sovelletaan vain suhteellisen alhaisia suosituimmuustulleja, tuodaan edelleen unioniin, koska niiden pääsylle unionin markkinoille ei ole merkittävää suosituimmuustulliin liittyvää estettä.

Ehdotetun asetuksen soveltamisalaan kuuluvien lannoitetyyppien, jäljempänä ’asianomaiset lannoitteet’, osuus lannoitteiden kokonaiskulutuksesta unionissa vuonna 2023 oli yli 70 prosenttia. Eurostatin mukaan tuontimäärä kaikista kolmansista maista oli 14 miljoonaa tonnia, ja tähän sisältyi Venäjän federaatiosta tuleva tuonti, jonka määrä oli 3,6 miljoonaa tonnia (arvo 1,28 miljardia euroa) eli yli 25 prosenttia unionin kokonaistuonnista (tonneissa). Unionin tuottajat pystyvät vastaamaan näiden lannoitetyyppien loppuun kysyntään unionissa, ja näiden tuotteiden vientimäärä unionista muualle maailmaan vuonna 2023 oli 8 miljoonaa tonnia. Kaikkien asianomaisten lannoitteiden osalta unionin kaikkia koskevat tullit (eli tällä hetkellä kannettavat suosituimmuustullit) on vahvistettu 6,5 prosentiksi, mikä on alhainen kanta eikä merkittävä este niiden tuonnille Venäjän federaatiosta unioniin.

Asianomaisten maataloustuotteiden ja lannoitteiden nykyinen tuonti muodostaa riippuvuuden Venäjän federaatiosta, mikä voisi, ellei siihen puututa, heikentää unionin elintarviketurvaa ja etenkin lannoitteiden osalta tehdä unionista erityisen haavoittuvan Venäjän federaation mahdollisille pakottamistoimille. Asianomaisten lannoitteiden tuonti Venäjän federaatiosta on jo kasvussa, ja kasvu voi nopeutua, jos merkittäviä määriä suunnataan uudelleen unioniin, sillä Venäjän federaatio tuottaa erittäin suuria määriä asianomaisia lannoitteita. Tällainen mahdollinen lisääntynyt tuonti Venäjän federaatiosta häiritsisi kyseisten tavaroiden markkinoita unionissa ja vahingoittaisi unionin typpilannoitteiden tuottajia, joilla on vaikeuksia kilpailla Venäjän federaatiosta tulevan tuonnin kanssa aikana, jolloin kaasun

[1] https://www.consilium.europa.eu/media/2pebccz2/20241017-euco-conclusions-en.pdf

hinnat unionissa ovat edelleen korkeat. Unionin typpilannoiteteollisuuden pitkän aikavälin selviytyminen on ratkaisevaa unionin elintarviketurvan kannalta, koska kyseiset lannoitteet ovat olennaisen tärkeitä kasvien kasvun kannalta ja niillä on ratkaiseva merkitys ylläpitää unionin maatalousalan kykyä tuottaa elintarvikkeita. Sen vuoksi on olennaisen tärkeää puuttua kasvavaan riippuvuuteen asianomaisten lannoitteiden tuonnista Venäjän federaatiosta ja säilyttää unionin autonomisen typpilannoiteteollisuuden elinkelpoisuus, jotta varmistetaan ja ylläpidetään unionin elintarviketurvaa. Asianomaisten maataloustuotteiden tuonnin nykyinen taso ei ole verrattavissa asianomaisten lannoitteiden tuonnin tasoon, mutta unionin ja Venäjän federaation välisten suhteiden nykytila merkitsee sitä, että riippuvuuden syntyminen tulevaisuudessa olisi estettävä. Tätä ei kuitenkaan voida varmistaa, jos asianomaisiin maataloustuotteisiin sovellettavat tullit pysyvät nykyisellä tasolla.

Ehdotetuilla tariffitoimenpiteillä varmistettaisiin, että Venäjän federaatio ei hyötyisi kaupallisesti tällaisen unioniin suuntautuvan viennin jatkamisesta. Tämä olisi unionin etujen sekä unionin lainsäädännön ja toimintapolitiikkojen mukaista, erityisesti niiden, joita sovelletaan Venäjän federaatioon ja Valko-Venäjän tasavaltaan sen vuoksi, että Venäjän federaatio kohdisti Ukrainaan provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyksen ja että Valko-Venäjän tasavalta tukee edelleen Venäjän hyökkäystä.

Valko-Venäjän tasavalta vie vain pieniä määriä asianomaisia maataloustuotteita ja lannoitteita (vuonna 2023 maataloustuotteiden viennin arvo oli 92 miljoonaa euroa ja lannoitteiden 29,6 miljoonaa euroa). Näin ollen se ei ole merkittävä kyseisten tavaroiden tuottaja tai viejä. Ehdotettua asetusta sovelletaan kuitenkin myös Valko-Venäjän tasavaltaan, koska sillä on läheiset poliittiset ja taloudelliset siteet Venäjän federaatioon. Tarkoituksena on estää Venäjän federaatiosta tulevan tuonnin Valko-Venäjän tasavallan kautta tapahtuva laiton kanavointi, jota voisi ilmetä, jos Valko-Venäjän tasavallasta peräisin oleviin tai sieltä tuotaviin asianomaisiin tavaroihin sovellettavat unionin tullit pysyisivät muuttumattomina. Koska Valko-Venäjä ja Venäjän federaatio lähentyvät jatkuvasti toisiaan ja niiden välinen kauppa lisääntyy, on aiheellista kohdella Valko-Venäjän tasavallasta tuotavia asianomaisia tavaroita samalla tavalla kuin niitä, joita tuodaan Venäjän federaatiosta.

Ehdotetulla asetuksella nostettaisiin Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien tai sieltä suoraan tai välillisesti vietävien tavaroiden tulleja riittävän korkealle tasolle, jotta näiden tavaroiden tuonti voidaan pysäyttää. Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta unioniin suuntautuvan tuonnin tulleja nostettaisiin kaikkien asianomaisten maataloustuotteiden osalta 50 prosentin arvotullilla. Jotta voidaan välttää asianomaisten Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien tai sieltä suoraan tai välillisesti vietävien maataloustuotteiden tulo unionin markkinoille unionin tariffikiintiöissä sovellettavien alempien tullien mukaisesti, Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevat tai sieltä suoraan tai välillisesti vietävät tavarat on myös tarpeen jättää kyseisten kiintiöiden ulkopuolelle alennettujen tullien soveltamisen osalta. Asianomaisten lannoitteiden tulliin sovellettaisiin voimassa olevan 6,5 prosentin arvotullin lisäksi paljoustullia, joka nousisi asteittain lannoitetyypin mukaan 40 eurosta tai 45 eurosta tonnilta (mikä vastaa noin 13:a prosenttia arvotullina ilmaistuna) tuontia ehkäisevälle tasolle 315 euroon tai 430 euroon tonnilta kolmen vuoden kuluttua ehdotetun asetuksen soveltamisen alkamisesta (noin 100 prosenttia arvotullina ilmaistuna). Kolmen vuoden siirtymäkauden aikana nämä tuontia ehkäisevän tasoiset tullit otetaan käyttöön myös siinä tapauksessa, että Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tuodaan tavaroita tiettyjä määriteltyjä määriä enemmän.

Ehdotetun asetuksen ei odoteta vaikuttavan kielteisesti maailman elintarviketurvaan. Ensinnäkin unionin tullien korottamista sovellettaisiin ainoastaan unioniin suuntautuvaan tuontiin, eikä se näin ollen vaikuttaisi asianomaisten tavaroiden kauttakulkuun Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta unionin alueen kautta kolmansiin maihin. Toiseksi unionin tuontitullien korotuksen odotetaan vähentävän merkittävästi kyseisiä tuontivirtoja unioniin, mikä itse asiassa lisää saatavilla olevien asianomaisten tavaroiden määrää kolmansissa maissa – ja erityisesti kehittyvissä maissa.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tuontitullien määrääminen asianomaisille tavaroille liittyy Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 206 ja 207 artiklassa vahvistettuun unionin yhteiseen kauppapolitiikkaan. Se vastaa SEUT-sopimuksen 207 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tullien muuttamista ja perustuu mahdollisuuteen evätä Venäjän federaatiosta peräisin olevilta tuotteilta suosituimmuuskohtelu, joka otettiin huomioon unionin ja useiden muiden Maailman kauppajärjestön jäsenten Genevessä 17 päivänä maaliskuuta 2022 antamassa yhteisessä julkilausumassa[2] Venäjän federaation Ukrainaan kohdistamasta hyökkäyksestä Valko-Venäjän tuella. Tämä on jo pantu täytäntöön useissa asetuksissa, kuten asetuksessa[3], jolla unioni on ottanut käyttöön korkeammat tullit tiettyjen Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tuotavien maataloustuotteiden tuonnissa.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tässä ehdotuksessa luetellut Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin oleviin tai sieltä suoraan tai välillisesti vietäviin maataloustuotteisiin ja lannoitteisiin sovellettavien tullien korotukset olisivat johdonmukaisia niiden rajoittavien toimenpiteiden kanssa, joita unioni toteutti näitä maita vastaan sen vuoksi, että Venäjän federaatio kohdisti Ukrainaan provosoimattoman ja perusteettoman sotilaallisen hyökkäyksen ja että Valko-Venäjän tasavalta tukee edelleen Venäjän federaation hyökkäystä. Ehdotettuun asetukseen sisältyvät tullien korotukset vastaisivat näin ollen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklan 3 kohdan vaatimusta huolehtia johdonmukaisuudesta unionin ulkoisen toiminnan eri alojen välillä. Ne olisivat myös SEUT-sopimuksen 207 artiklan 1 kohdan mukaisia, sillä siinä määrätään, että yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan 2 kohta.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Yhteinen kauppapolitiikka kuuluu SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti unionin yksinomaiseen toimivaltaan, minkä vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta.

---

2 https://www.eeas.europa.eu/delegations/world-trade-organization-wto/joint-statement-aggression-russian-federation-against-ukraine-support-belarus_en

3 Neuvoston asetus (EU) 2024/1652, annettu 30 päivänä toukokuuta 2024, tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotettu asetus on tarpeen yhteisen kauppapolitiikan täytäntöönpanemiseksi, ja sen tavoitteena on vähentää unionin tuontia Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta. Tuonnin vähentämisen taustalla on huoli siitä, että tämä tuonti syventää nykyisiä riippuvuuksia ja vaikuttaa siten kielteisesti unionin elintarviketurvaan. Ehdotettu asetus on suhteellisuusperiaatteen mukainen eikä siinä ylitetä sitä, mikä on tarpeen perussopimusten tavoitteiden saavuttamiseksi, etenkään tarvetta varmistaa, että Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevat tai sieltä suoraan tai välillisesti vietävät asianomaiset maataloustuotteet ja lannoitteet eivät häiritse kyseisten tuotteiden unionin markkinoita eivätkä tulliliiton asianmukaista toimintaa. Sen vuoksi kyseisillä tavaroilla ei pitäisi olla pääsyä unionin markkinoille yhtä suotuisin ehdoin kuin muista kolmansista maista tuotavien vastaavien tavaroiden. Oikeasuhteisuus varmistetaan sillä, että ehdotetulla asetuksella korotettaisiin Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tulevassa tuonnissa kannettavia yhteisen tullitariffin tulleja, ja sillä, että se on tarpeen sellaisen tuonnin rajoittamiseksi, josta tulleja ei kanneta lainkaan tai ne ovat alhaiset. Korotus on tarpeen, koska sillä heikennetään Venäjän federaation ja Valko-Venäjän tasavallan kykyä käyttää unioniin suuntautuvaa vientiään aseena. Ehdotettu tullien korottaminen rajoittaa tiettyjen perusoikeuksien käyttöä, mutta vain siinä määrin kuin se on tarpeen tavoitteiden saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotus noudattaa SEUT-sopimuksen 207 artiklan 2 kohtaa, jonka mukaan tariffitasojen muutoksia koskevista yhteisistä kauppapoliittisista toimenpiteistä säädetään asetuksella.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Voimassa olevan lainsäädännön jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta.

- **Vaikutustenarviointi**

Kun otetaan huomioon Venäjän federaation nykyinen kyky käyttää tiettyjen maataloustuotteiden ja erityisesti asianomaisten lannoitteiden vientiä unionin markkinoiden vakauden horjuttamiseen, unionin elintarviketurvaan vaikuttamiseen kielteisesti ja unionin yhtenäisyyden heikentämiseen Ukrainan tukemisessa sekä Valko-Venäjän tasavallan Venäjän federaation toimille antama tuki, on tärkeää, että ehdotettu asetus tulee voimaan kiireellisesti, jotta Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tulevista asianomaisista tavaroista kannettavia tulleja voidaan korottaa mahdollisimman pian. Tästä syystä ehdotetusta asetuksesta ei ole tehty vaikutustenarviointia. On odotettavissa, että ehdotettu toimenpide vähentää merkittävästi Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien ja sieltä suoraan tai välillisesti vietävien tavaroiden tuontia unioniin ja että se monipuolistaa kyseisten tuotteiden tuontia Venäjän federaation ja Valko-Venäjän tasavallan kustannuksella.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Toimenpide ei lisää yritysten ja viranomaisten sääntelytaakkaa suhteettomasti.

- **Perusoikeudet**

Ehdotus on yhdenmukainen unionin ihmisoikeuspolitiikan ja perusoikeuskirjan kanssa. Siltä osin kuin tuontitullien määrääminen vaikuttaa vapauteen harjoittaa kansainvälistä kauppaa unionissa osana ammatillisen toiminnan vapautta, omistusoikeutta tai muita perusoikeuksia, mukaan lukien yhdenvertainen kohtelu, niiden määräämistä pidetään perusoikeuskirjan mukaisena unionin oikeutettuna toimena. Tämä johtuu siitä, että nämä toimet toteutetaan noudattaen niitä vaatimuksia, joiden mukaan toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava toimet asianmukaisen oikeusperustan nojalla pyrkiessään oikeutettuun tavoitteeseen asettaa tiettyjen Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tulevien tuotteiden tuonti epäedulliseen asemaan, jotta toimituksia voidaan monipuolistaa näiden kahden maan kustannuksella edistämällä unionin omaa tuotantoa ja vaihtoehtoista tuontia muista kolmansista maista. Ehdotetulla asetuksella estettäisiin myös vakavat häiriöt merkityksellisillä markkinoilla sekä Venäjän federaation ja Valko-Venäjän tasavallan harjoittama asianomaisten tavaroiden viennin käyttö aseenaan ja varmistettaisiin unionin markkinoiden moitteeton toiminta tavalla, joka olisi johdonmukainen sekä unionin nykyisten ulkoisen toiminnan toimenpiteiden että suhteellisuusperiaatteen kanssa. Yhdenvertaisen kohtelun osalta se, että Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien tai sieltä vietävien tiettyjen maataloustuotteiden ja lannoitteiden tuojilta kannetaan korotettuja tuontitulleja, mutta niitä ei kanneta sellaisten tuotteiden tuojilta, jotka eivät ole peräisin Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta ja jotka viedään muualta kuin näistä kahdesta maasta, vastaa yhtä unionin ulkoisen toiminnan tavoitteista. Kyseessä on unionin oikeutettu poliittinen tavoite vähentää tällaista tuontia Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta ja suojella unionin markkinoita asianomaisten tavaroiden kaupan väärinkäytöltä, jonka tarkoituksena on horjuttaa unionin markkinoiden vakautta tai unionin poliittista vakautta ja solidaarisuutta.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotetulla asetuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, ja sillä on erittäin vähäinen rahoitusvaikutus tuloihin. Kun ehdotettua asetusta sovelletaan täysimittaisesti, ehdotettuja korotuksia vastaavia korotettuja tulleja odotetaan kannettavan minimaalisesti (tuskin lainkaan), koska ehdotetun tullien korotuksen vuoksi tuontivirrat Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta vähenevät todennäköisesti lähes olemattomiin.

Toisaalta joitakin talousarviotappioita voi olla odotettavissa, koska unionin talousarvioon kertyvät omat varat todennäköisesti vähenevät. Talousarviotappioiden tarkka arvo riippuu siitä, miten Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tuleva tuonti korvattaisiin. Toisaalta tämän tuonnin korvaaminen unionin omalla tuotannolla tai etuuskohteluun oikeuttavalla tuonnilla (erityisesti lannoitteiden tuonti Algeriasta ja Egyptistä) johtaisi omien varojen vähenemiseen. Toisaalta niiden korvaaminen lisääntyneellä tuonnilla muista kolmansista maista, jotka eivät ole etuuskohtelukaupan piiriin kuuluvia kumppanimaita, ei vähentäisi omia varoja, koska tällainen ylimääräinen uusi tuonti tuottaisi samantasoiset yhteiset tullitariffit kuin Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tuleva tuonti, jonka se korvaisi. Kun ehdotettua asetusta aletaan soveltaa täysimääräisesti, vaikutuksen unionin talousarvion perinteisiin omiin varoihin arvioidaan olevan jopa 84 miljoonaa euroa (eli 75 prosenttia vuoden 2023 kaikista 112 miljoonan euron tullituloista) skenaariossa, jossa kaikki nykyinen unionin tuonti Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta korvataan unionin omalla tuotannolla ja etuuskohteluun oikeuttavalla tuonnilla.

Toimenpidettä täysimittaisesti sovellettaessa katettaisiin perinteisiin omiin varoihin kohdistuva tulojen menetys bruttokansantuloon (BKTL) perustuvilla jäsenvaltioiden maksuosuuksilla. On kuitenkin odotettavissa, että ehdotettujen toimenpiteiden kolmen ensimmäisen soveltamisvuoden aikana Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevasta typpipohjaisten lannoitteiden jäljellä olevasta tuonnista kannettaviin korkeampiin tulleihin liittyvät lisätullitulot korvaisivat osittain tai mahdollisesti jopa kokonaan pienempiin tuontimääriin liittyvät tulonmenetykset. Näin ollen voitaisiin olettaa, että tämän ensimmäisen kolmivuotiskauden aikana nettotulonmenetykset perinteisinä omina varoina kyseisten tavaroiden osalta olisivat lähes olemattomat.

Säädökseen liittyvässä rahoitusselvityksessä on tarkempia tietoja ehdotetun asetuksen talousarviovaikutuksista.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien tai sieltä suoraan tai välillisesti unioniin vietävien asianomaisten maataloustuotteiden ja lannoitteiden tuonnin kehitystä voidaan seurata Euroopan komission (Eurostatin) asiaa koskevalla verkkosivustolla[4].

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotetulla asetuksella estettäisiin tiettyjen Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien tai sieltä suoraan tai välillisesti vietävien maataloustuotteiden ja lannoitteiden pääsy unionin markkinoille yhtä suotuisin ehdoin kuin muista alkuperämaista. Tämä tapahtuisi nostamalla kaikkien näiden tavaroiden tuontitullia: maataloustuotteiden osalta 50 prosentin arvotullilla ja korottamalla asteittain lannoitteiden tulleja 40 eurosta tai 45 eurosta tonnilta (lannoitetyypistä riippuen) siihen saakka, kunnes lisätulli saavuttaa 315 tai 430 euron tonnilta olevan tuontia ehkäisevän tason kolmen vuoden kuluttua rajoittavien toimenpiteiden soveltamisen alkamisesta. Kolmen vuoden siirtymäkauden aikana nämä tuontia ehkäisevän tasoiset tullit otetaan käyttöön myös siinä tapauksessa, että Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tuodaan tavaroita tiettyjä määriteltyjä määriä enemmän. Lisäksi kyseisiä Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevia tai sieltä suoraan tai välillisesti vietäviä tavaroita ei luettaisi näiden tavaroiden unionin tariffikiintiöihin. Kyseiset tariffikiintiöt mahdollistavat pääsyn unionin markkinoille ehdotettuja uusia tulleja alhaisemmin tullein.

[4] Home - Eurostat

2025/0021 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin oleviin tai sieltä suoraan tai välillisesti vietäviin tavaroihin sovellettavien tullien muuttamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Urea- ja typpipohjaisten lannoitteiden tuonti unioniin Venäjän federaatiosta oli merkittävää vuonna 2023 (3,6 miljoonaa tonnia) ja kasvoi huomattavasti vuonna 2024 vuoteen 2023 verrattuna. Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien maataloustuotteiden, jäljempänä ’asianomaiset maataloustuotteet’, tuonti unioniin Venäjän federaatiosta on suhteellisen vähäistä useimpien tavaroiden osalta, mutta se voi kasvaa merkittävästi, jos nykyiset kauppaolosuhteet jatkuvat.

(2) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien lannoitteiden, jäljempänä ’asianomaiset lannoitteet’, tuonti kuvastaa tällä hetkellä taloudellista riippuvuutta Venäjän federaatiosta. Lisäksi asianomaisten maataloustuotteiden tuonti voisi aiheuttaa samankaltaista ja lisääntynyttä taloudellista riippuvuutta Venäjän federaatiosta, mitä olisi nykyisissä olosuhteissa ehkäistävä ja vähennettävä unionin markkinoiden suojelemiseksi ja unionin elintarviketurvan varmistamiseksi.

(3) Tällä hetkellä asianomaisten maataloustuotteiden ja lannoitteiden tuonnista kannettavat suosituimmuustullit ovat kaikkia koskevia unionin tulleja. Tällä hetkellä ne vaihtelevat suuresti. Tuotteesta riippuen joitakin tulleja ei joko kanneta ollenkaan tai ne ovat erittäin alhaisia, kun taas jotkin tullit ovat niin korkeita, ettei kauppaa käydä.

(4) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien maataloustuotteiden ja lannoitteiden tuonnin jatkaminen Venäjän federaatiosta nykyisissä olosuhteissa voisi altistaa unionin Venäjän federaation pakottamistoimille. Erityisesti asianomaisten tavaroiden tuonnin mahdollinen lisääntyminen Venäjän federaatiosta voisi häiritä unionin markkinoita ja vaikuttaa kielteisesti unionin tuottajiin. Sen vuoksi on tarpeen toteuttaa asianmukaisia tariffitoimenpiteitä, jotta voidaan puuttua unionin nykyiseen taloudelliseen riippuvuuteen kyseisten tavaroiden tuonnista Venäjän federaatiosta ja estää sen mahdollinen tapahtuminen tulevaisuudessa. Tämä olisi tehtävä lopettamalla nykyinen tilanne, jossa ne saapuvat unionin markkinoille yhtä suotuisin ehdoin kuin muista alkuperämaista, joihin sovelletaan suosituimmuuskohtelua.

(5) Tällä hetkellä asianomaisten lannoitteiden tuonti Venäjän federaatiosta on jo kasvussa ja voisi kasvaa edelleen ja nopeasti, jos lisää Venäjän tuotantoa suunnataan uudelleen unioniin. Tällainen mahdollinen lisääntynyt tuonti Venäjän federaatiosta häiritsisi kyseisten tavaroiden markkinoita unionissa ja vahingoittaisi unionin typpilannoitteiden tuottajia, joilla on jo vaikeuksia kilpailla Venäjän federaatiosta tulevan tuonnin kanssa, koska kaasun hinnat unionissa ovat edelleen korkeat. Unionin typpilannoiteteollisuuden selviytyminen pitkällä aikavälillä on ratkaisevan tärkeää unionin elintarviketurvan kannalta, koska unionin maatalousala tarvitsee näitä lannoitteita elintarvikkeiden tuottamiseen. Sen vuoksi on olennaisen tärkeää puuttua kasvavaan riippuvuuteen asianomaisten lannoitteiden tuonnista Venäjän federaatiosta ja säilyttää unionin autonomisen typpilannoiteteollisuuden elinkelpoisuus, jotta varmistetaan ja ylläpidetään unionin elintarviketurvaa. Jotta voidaan torjua tuleva riippuvuus maataloustuotteiden tuonnista Venäjän federaatiosta, on myös tarpeen mukauttaa näiden tuotteiden tariffitasoja.

(6) Kun otetaan huomioon Valko-Venäjän tasavallan läheiset poliittiset ja taloudelliset siteet Venäjän federaatioon, tariffitoimenpiteet olisi toteutettava myös Valko-Venäjän tasavallan osalta, jotta estetään mahdollinen Venäjän federaatiosta unioniin suuntautuvan tuonnin ohjaaminen Valko-Venäjän tasavallan kautta. Näin voisi tapahtua, jos Valko-Venäjän tasavallasta tulevassa tavaroiden tuonnissa kannettavia unionin tulleja ei muuteta.

(7) Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevien tai sieltä suoraan tai välillisesti vietävien asianomaisten maataloustuotteiden ja lannoitteiden tuontiin olisi sen vuoksi sovellettava korkeampia tulleja kuin muista kolmansista maista tulevassa tuonnissa.

(8) Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tulevaan tuontiin ei pitäisi soveltaa unionin tariffikiintiöissä vahvistettuja alennettuja tulleja suosituimmuuskohtelun perusteella. Sen vuoksi tämän asetuksen liitteissä I ja II luetelluille tavaroille unionin tariffikiintiöissä vahvistettuja alennettuja tulleja ei pitäisi soveltaa Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin oleviin tuotteisiin eikä sieltä suoraan tai välillisesti unioniin vietäviin tavaroihin.

(9) Tullien suunnitellun korotuksen ei odoteta vaikuttavan kielteisesti maailmanlaajuiseen elintarviketurvaan, koska tullien korotusta sovelletaan ainoastaan unioniin suuntautuvaan tuontiin, eikä se vaikuta asianomaisiin tavaroihin, jos ne ainoastaan kuljetetaan unionin alueen kautta lopullisena määräpaikkana oleviin kolmansiin maihin. Unionin tuontitullien suunniteltu korottaminen voi päinvastoin lisätä kyseisten tavaroiden vientiä kolmansiin maihin ja parantaa niiden saatavuutta kyseisissä maissa.

(10) Samalla lannoitteilla on suuri merkitys elintarviketurvan ja unionin viljelijöiden taloudellisen vakauden kannalta. Sen vuoksi on tarpeen varmistaa unionin viljelijöille ennakoitavissa oleva ja riittävä lannoitteiden saatavuus kohtuullisin hinnoin, minkä puolestaan pitäisi edistää maatalousmarkkinoiden vakauttamista. Ehdotettu toimenpide edistäisi siirtymäkauden aikana unionin tuotannon lisäämistä ja mahdollistaisi vaihtoehtoisten hankintalähteiden vahvistamisen muilta kansainvälisiltä kumppaneilta, mikä vähentäisi riskiä siitä, että unionin viljelijät joutuisivat maksamaan lannoitteista merkittävästi enemmän. Komission olisi seurattava tiiviisti lannoitteiden hintojen kehitystä unionin markkinoilla. Jos lannoitteiden hinnat nousevat merkittävästi, komission olisi arvioitava tilannetta ja toteutettava kaikki tarvittavat toimet tällaisen nousun korjaamiseksi.

(11) Tullien suunniteltu korottaminen on johdonmukaista unionin muilla aloilla toteutettavan ulkoisen toiminnan kanssa, kuten Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklan 3 kohdassa edellytetään. Unionin ja Venäjän federaation väliset suhteet ovat huonontuneet huomattavasti viime vuosina ja erityisesti vuodesta 2022 lähtien. Tämä johtuu Venäjän federaation räikeästä piittaamattomuudesta kansainvälistä oikeutta kohtaan ja erityisesti sen provosoimattomista ja perusteettomista sotatoimista ja täysimittaisesta hyökkäyksestä Ukrainaan. Unioni on heinäkuusta 2014 lähtien ottanut asteittain käyttöön Venäjän federaation kanssa käytävää kauppaa rajoittavia toimenpiteitä vastauksena Venäjän federaation Ukrainaa vastaan toteuttamiin toimiin.

(12) Venäjän federaatio on Maailman kauppajärjestön jäsen. Unioni voi kuitenkin Maailman kauppajärjestön perustamisesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti GATT 1994 -sopimuksen XXI artiklan (turvallisuuspoikkeukset) nojalla jättää tällä hetkellä huomiotta velvollisuuden myöntää Venäjän federaatiosta tuotaville tavaroille edut, jotka on myönnetty samankaltaisille muista maista tuotaville tuotteille (suosituimmuuskohtelu), eikä se estä unionia kantamasta tuontitulleja, jotka ovat korkeampia kuin tavarakaupan tullisitoumuksia koskevassa unionin luettelossa, jos unioni katsoo, että tällaiset toimenpiteet ovat tarpeen unionin keskeisten turvallisuusetujen suojelemiseksi.

(13) Myös unionin ja Valko-Venäjän tasavallan väliset suhteet ovat heikentyneet viime vuosina, koska Valko-Venäjän hallinto ei noudata kansainvälistä oikeutta, perusvapauksia eikä ihmisoikeuksia, ja se tukee Venäjän täysimittaista hyökkäystä Ukrainaan. Unioni on lokakuusta 2020 lähtien ottanut asteittain käyttöön Valko-Venäjän tasavallan kanssa käytävää kauppaa rajoittavia toimenpiteitä.

(14) Valko-Venäjän tasavalta ei ole Maailman kauppajärjestön jäsen. Sen vuoksi unionilla ei ole Maailman kauppajärjestön perustamisesta tehdyn sopimuksen nojalla velvollisuutta myöntää Valko-Venäjän tasavallasta peräisin oleville tavaroille kyseisen sopimuksen mukaista suosituimmuuskohtelua tai muuta kohtelua. Lisäksi voimassa olevissa kauppasopimuksissa sallitaan toimet, joita voidaan perustella sovellettavilla poikkeuslausekkeilla ja erityisesti turvallisuuspoikkeuksilla.

(15) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen aiottujen tavoitteiden saavuttamiseksi, Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti on tarpeen ja aiheellista vahvistaa säännöt, joilla korotetaan kyseisten tavaroiden tulleja välittömästi. Näin voidaan ensinnäkin saavuttaa perustavoite eli varmistaa, että Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevat tai sieltä suoraan tai välillisesti vietävät asianomaiset maataloustuotteet ja lannoitteet eivät häiritse kyseisten tavaroiden markkinoita unionissa, ja toiseksi panna täytäntöön yhteinen kauppapolitiikka ja vähentää näiden tavaroiden ja lannoitteiden tuontia Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta unioniin vastauksena huoliin siitä, että tällainen tuonti voisi vaikuttaa kielteisesti unionin sisämarkkinoihin ja heikentää unionin elintarviketurvaa,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

1. Liitteessä I lueteltuihin yhdistetyn nimikkeistön (CN) koodeihin luokiteltuihin tavaroihin, jotka tuodaan unioniin ja jotka ovat peräisin Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta tai viedään sieltä suoraan tai välillisesti, sovelletaan yhteisen tullitariffin lisäksi 50 prosentin suuruista arvotullia. Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin oleviin tai sieltä suoraan tai välillisesti

vietäviin tavaroihin ei sovelleta Maailman kauppajärjestön perustamisesta tehdyssä sopimuksessa määrättyjen unionin velvoitteiden mukaisia tariffikiintiöitä tai unionin itse avaamia tariffikiintiöitä.

2. Liitteessä II lueteltuihin tullinimikkeisiin luokiteltuihin tavaroihin, jotka tuodaan unioniin ja jotka ovat peräisin Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta tai viedään sieltä suoraan tai välillisesti, sovelletaan tuontitullia seuraavasti:

(a) CN-koodiin 3102 kuuluvien tavaroiden osalta:

i) 6,5 prosentin arvotullia + 40 euroa tonnilta 1. heinäkuuta 2025 ja 30. kesäkuuta 2026 välisenä aikana;

ii) 6,5 prosentin arvotullia + 60 euroa tonnilta 1. heinäkuuta 2026 ja 30. kesäkuuta 2027 välisenä aikana;

iii) 6,5 prosentin arvotullia + 80 euroa tonnilta 1. heinäkuuta 2027 ja 30. kesäkuuta 2028 välisenä aikana;

iv) 6,5 prosentin arvotullia + 315 euroa tonnilta 1. heinäkuuta 2028 alkaen.

(b) CN-koodeihin 3105 20, 3105 30, 3105 40, 3105 51, 3105 59 ja 3105 90 kuuluvien tavaroiden osalta:

i) 6,5 prosentin arvotullia + 45 euroa tonnilta 1. heinäkuuta 2025 ja 30. kesäkuuta 2026 välisenä aikana;

ii) 6,5 prosentin arvotullia + 70 euroa tonnilta 1. heinäkuuta 2026 ja 30. kesäkuuta 2027 välisenä aikana;

iii) 6,5 prosentin arvotullia + 95 euroa tonnilta 1. heinäkuuta 2027 ja 30. kesäkuuta 2028 välisenä aikana;

iv) 6,5 prosentin arvotullia + 430 euroa tonnilta 1. heinäkuuta 2028 alkaen.

(c) Sen estämättä, mitä a ja b alakohdassa säädetään, jos a ja b alakohdassa lueteltujen tavaroiden kumulatiiviset tuontimäärät saavuttavat jäljempänä vahvistetut kynnysarvot, komissio ottaa 21 päivän kuluessa käyttöön a alakohdan iv alakohdassa tai b alakohdan iv alakohdassa määritellyn tasoisen tullin näiden tavaroiden jäljellä olevan tuonnin osalta kyseisellä ajanjaksolla:

i) 2,7 miljoonaa tonnia 1. heinäkuuta 2025 ja 30. kesäkuuta 2026 välisenä aikana;

ii) 1,8 miljoonaa tonnia 1. heinäkuuta 2026 ja 30. kesäkuuta 2027 välisenä aikana;

iii) 0,9 miljoonaa tonnia 1. heinäkuuta 2027 ja 30. kesäkuuta 2028 välisenä aikana.

(d) Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan järjestelyt 2 kohdassa tarkoitettujen tuontimäärien seuraamiseksi. Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

2 artikla

1. Komissio seuraa liitteessä II lueteltujen tavaroiden unionissa sovellettavia hintoja neljän vuoden ajan tämän asetuksen soveltamisesta.

2. Jos liitteessä II lueteltujen tavaroiden hintatasot ylittävät merkittävästi vuoden 2024 tason 1 kohdassa tarkoitettuna ajanjaksona, komissio arvioi tilanteen ja toteuttaa kaikki asianmukaiset toimet korjatakseen tällaisen nousun. Tähän voi tarvittaessa

sisältyä ehdotus tullien väliaikaisesta suspendoimisesta muiden kuin Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tuotavien asianomaisten tavaroiden osalta.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Sitä sovelletaan liitteessä I lueteltuihin tavaroihin neljän viikon kuluttua sen voimaantulosta.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

EHDOTUKSEN NIMI:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta peräisin oleviin tai sieltä suoraan tai välillisesti vietäviin tavaroihin sovellettavien tullien muuttamisesta

BUDJETTIKOHDAT:

Luku ja momentti: 12 luvun 120 momentti.

Vuodeksi 2024 budjetoitu määrä: 24 620 400 000 euroa

RAHOITUSVAIKUTUKSET:

☐ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia.

X Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, mutta sillä on rahoitusvaikutuksia perinteisistä omista varoista saataviin tuloihin seuraavista syistä:

Sellaisten Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tuotavien tämän ehdotetun asetuksen soveltamisalaan kuuluviin CN-koodeihin luokiteltavien tuotteiden, joiden tulleja ehdotetaan korotettaviksi, unioniin suuntautuvan tuonnin kokonaisarvo oli yli 1,69 miljardia euroa vuonna 2023. Tästä kokonaismäärästä maataloustuotteiden tuonti oli 380 miljoonaa euroa ja lannoitteiden tuonti 1,31 miljardia euroa.

Asianomaisten lannoitteiden tuontiin Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta sovelletaan tällä hetkellä 6,5 prosentin arvotullia. Suurin osa vuonna 2023 tuoduista lannoitteista (516 miljoonaa euroa) kuului CN-koodiin 3102 10 10. Lisäksi merkittävä osa tuonnista kuului CN-koodeihin 3105 30 00 (179 miljoonaa euroa), 3105 20 10 (151 miljoonaa euroa), 3105 40 00 (91 miljoonaa euroa) ja 3 105 59 00 (89 miljoonaa euroa). Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tulevasta lannoitteiden tuonnista unionille kertyneet kokonaistullitulot olivat 85,2 miljoonaa euroa ennen jäsenvaltioiden perintäkustannusten vähentämistä.

Asianomaisten maataloustuotteiden tuontiin sovelletaan erilaisia tulleja. Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta tulevasta kyseisten tavaroiden tuonnista unionille kertyneet kokonaistullitulot vuonna 2023 olivat 27 miljoonaa euroa ennen jäsenvaltioiden perintäkustannusten vähentämistä. Tämän ehdotetun asetuksen mukaisten tullinkorotusten odotetaan vähentävän näiden maataloustuotteiden kauppavirtoja merkittävästi tai jopa pysäyttävän ne. Maataloustuotteisiin sovellettavia ehdotettuja tullinkorotuksia vastaavia korotettuja tulleja odotetaan kannettavan minimaalisesti (tuskin lainkaan), koska tullien korotuksen vuoksi kauppavirtojen odotetaan loppuvan.

Lannoitteisiin sovellettavia ehdotettuja tullinkorotuksia vastaavien korotettujen tullien kantamisen odotetaan loppuvan, kun ehdotettua asetusta aletaan soveltaa täysimääräisesti kolmen vuoden siirtymäkauden päättyessä, koska tullien korotuksen vuoksi kauppavirtojen odotetaan loppuvan. Näiden kauppavirtojen ja niihin liittyvien tullien odotetaan kuitenkin pysyvän huomattavina siirtymäkauden aikana.

Edellä mainittujen tekijöiden perusteella tästä ehdotetusta asetuksesta unionin talousarvioon aiheutuvan tulonmenetyksen voidaan arvioida olevan enintään 84 miljoonaa euroa vuodessa varainhoitovuodesta 2029 alkaen: [(85,2 miljoonaa euroa + 27 miljoonaa euroa) = 112,2 miljoonaa euroa, bruttomäärä perintäkustannuksineen] x 0,75.

Vuosina 2025, 2026, 2027 ja 2028 vaikutus perinteisiin omiin varoihin kohdistuvaan tulojen menetykseen unionin talousarviossa on arviolta paljon pienempi kuin vuodelle 2028 laskettu määrä. Tämä johtuu siitä, että lannoitteisiin sovellettavien korotettujen tullien odotetaan tuovan tullituloja 77 miljoonaa euroa 12 kuukauden jaksoa kohden (perintäkustannusten vähentämisen jälkeen), mikä lisää omia varoja 58 miljoonalla eurolla. Näin ollen omien varojen nettovähennyksen odotetaan olevan enintään 26 miljoonaa euroa ensimmäisellä 12 kuukauden jaksolla (1. heinäkuuta 2025 ja 30. kesäkuuta 2026 välisenä aikana), mikä vastaa 14:ää miljoonaa euroa vuoden 2025 jäljellä olevalla jaksolla. On jopa mahdollista, että omat varat kasvavat, jos Venäjän federaatiosta tulevan tuonnin väheneminen korvautuu osittain tuonnilla muista kolmansista maista, jotka eivät ole oikeutettuja unionin vapaakauppasopimusten mukaisiin tullietuuksiin.

Perinteisiin omiin varoihin kohdistuva tulojen menetys katetaan bruttokansantuloon (BKTL) perustuvilla jäsenvaltioiden maksuosuuksilla.